

zupka chińska

Rekonesans w sklepie osiedlowym pozwoli każdemu w krótkim czasie zorientować się w szerokim asortymencie dań instant, zwłaszcza *zupiek chińskich*. O żołądki Polaków walczą trzy marki reprezentowane przez trzy linie smakowe. Nazwaliśmy je roboczo linią klasyczno-orientalną, tradycyjno-patriotyczną i liberalno-lingwistyczną.

Maria Markowska

Linie klasyczno-orientalną, która najwcześniej pojawiła się na polskim rynku, reprezentują zupy: *kurczak chiński*, *ostro-kwaśna*, *krewetkowa tajska*, *kurczak łagodny*, *pięć smaków*, *kurczak pieczony*, *kaczka*, *kurczak złoty*, *krabowa*, *kurczak curry*. Przewaga ptactwa rzuca się w oczy.

Kurczak w nazwie pięciu zupek z tej linii smakowej to dawny słowotwórczy regionalizm warszawski, podobnie jak inne nazwy z przyrostkiem *-ak*, np. *prosiak*, *cielak*. Nazwy te pozostawały w opozycji do ogólnych nazw zakończonych na *-e*, np. *prosię*, *cielę*. Współcześnie stały się one formami ogólnopolskimi, a *Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN* opatruje je kwalifikatorem *pot.* – potoczne. Formy na *-e* są regresywne. Przeprowadźmy jeszcze test substytucji i sprawdźmy, jak brzmiałyby te same nazwy z regresywnym *kurczęciem*, zamiast *kurczaka*: *kurczę chińskie*, *kurczę łagodne*, *kurczę pieczone*, *kurczę złote*, *kurczę curry*.

Kuchnia tradycyjno-patriotyczna przywodzi na myśl przepisy z *Polskiej kuchni tradycyjnej* Hanny Szymanderskiej. *À la* Szymanderska są zatem zupy: *rosół złocisty*, *pomidorowa*, *barszcz czerwony*, *barszcz biały*, *grochowa*, *grzybowa*, *gulaszowa*, *cebulowa*.

Producent trzeciej marki za **target** obrał sobie przypuszczalnie młodzież, z racji wieku naturalnie hołdującą liberalizmowi językowemu, nazwy zupek w tej linii to swoisty katalog innowacji językowych: *carbonara nara*, *ser w ziołach*, *gulasznikoff*, *amore pomidore*, *rosioł*, *rosioł o smaku kurczaka i woła*, *rosioł ostry*, *grzyborowa*, *kurczę pieczone*, *ostrrry boczek*, *Ella mozzarella*, *rosioł curry*, *doner kebab*, *diabło pomidoro*. Niestety, jak dotąd żaden z producentów nie pomyślał o *szczawiowej z jajkiem*. *Pro futuro*: *zupki chińskie* wcale nie są chińskie. Pojawiły się na rynku w 1958 r., a ich twórcą był Momofuku Andō – Japończyk.

[Maciej Czeszewski](#)

publikacja: 21.02.2013, 12.45, ostatnia aktualizacja: 22.12.2014, 05.36